

Inwestuj z głową

– mój sposób na pomnażanie pieniędzy, cz.3

Inwestowanie na giełdzie papierów wartościowych wciągnęło mnie na całego. Niedawno sprzedałem część akcji. Udało mi się zarobić aż 50 zł. Przy okazji poznałem zasadę ustalania kursu akcji.

Zanim zacząłem inwestować na giełdzie, przerażały mnie tabelki i liczby. Polubiłem je, gdy Marek wytłumaczył mi, jak przebiega sesja giełdowa. – *Komputery w biurze maklerskim obsługującym twój rachunek są połączone z tymi na warszawskiej giełdzie. Razem tworzą niezawodny i bardzo bezpieczny system notowań giełdowych o nazwie WARSET. Działa od listopada 2000 roku. Sercem całego systemu jest centralny komputer TANDEM, który realizuje najważniejsze dla przebiegu sesji funkcje, np. prowadzenie notowań, przyjmowanie i realizacja zleceń, a także dystrybucja informacji giełdowych.* Dowiedziałem się też, że gdy złożę zlecenie kupna (osobiście, faksem lub mailem), przesyłane jest ono do centrali biura maklerskiego. System sam sprawdza, czy mam na rachunku wystarczającą sumę pieniędzy, by wykonać zlecenie. Potem łączem komputerowym moja dyspozycja jest przekazywana na giełdę papierów wartościowych w Warszawie. Tu tworzony jest arkusz zleceń, w którym wszystkie informacje są porządkowane i czekają na realizację. Odbywa się to automatycznie w kilka sekund. Arkusz zleceń jest widoczny dla innych inwestorów, a ja mogę obserwować przebieg wszystkich transakcji na ekranie swojego komputera. – *Transakcji można dokonywać na jednym z dwóch rynków: podstawowym, na którym odbywa się obrót papierami wartościowymi dużych i średnich spółek, albo równoległym, gdzie znajdują się spółki mniejsze – opowiada Marek. To fascynujące, że będąc nawet kilkaset kilometrów od Warszawy, mogę inwestować na giełdzie i składać zlecenia. By to zrobić, należy określić kilka elementów: rodzaj zlecenia (kupno czy sprzedaż), nazwę instrumentu, którym chcemy obracać (akcje, obligacje, instrumenty pochodne). Ważna jest też ilość walorów, które chcemy kupić albo sprzedać, a także termin realizacji transakcji. Jako inwestor mogę zaproponować cenę, za jaką kupię albo sprzedam walory.*

Rodzaje zleceń

– *Dlatego określono różne rodzaje zleceń – wyjaśnił Marek. Za najprostsze można uznać zlecenie z limitem ceny. Inwestor określa kurs, po jakim chce kupić bądź sprzedać dany walor. – Jeżeli złożysz zlecenie kupna 50 akcji danej spółki, określając limit na 100 zł za jedną, wskazujesz, że chcesz kupić je nie drożej niż po 100 zł. W zleceniu sprzedaży określasz, że to jest najniższa cena, za jaką jesteś gotów sprzedać – rzuca przykładem Marek. Trochę bardziej skomplikowane są zlecenia bez limitu ceny. Zwykle korzystają z nich inwestorzy, dla których ważniejsze jest dokonanie transakcji niż to po jakiej cenie to zrobią. Wśród zleceń tego typu można wybrać trzy warianty: po każdej cenie (PKC), po cenie rynkowej (PCR), po cenie rynkowej na otwarcie (PCRO). W pierwszym typie zlecenie jest realizowane po cenie aktualnie dostępnej na rynku. W drugim realizowane jest po najlepszej cenie oferowanej w arkuszu zleceń. Jeśli zdecydujemy się na wariant trzeci, akcje będą kupione lub sprzedane po cenie, jaką rozpoczęło się notowanie na sesji danego dnia. Na rynku pojawia się jednocześnie tysiące zleceń. Są one notowane w jednym z dwóch systemów notowań: jednolitym lub ciągłym...*

Ale to wszystko skomplikowane! A w którym systemie są notowane moje papiery wartościowe?

Notowania jednolite czy ciągłe

Papiery wartościowe emitowane przez spółki notowane są w systemach jednolitym i ciągłym. W pierwszym notowane są akcje spółek o średniej lub niskiej płynności, a transakcje zawierane są w dwu, z góry określonych momentach sesji, tzw. fixingach: na podstawie złożonych zleceń ustala się jedną cenę, po której są realizowane. Procedura ta odbywa się dwukrotnie w ciągu dnia. W pierwszej fazie (od 8:30 do 11:00) nie dokonuje się transakcji. Inwestorzy składają, modyfikują i anulują zlecenia. Po zakończeniu tej fazy określa się jednolity kurs dla akcji każdej spółki. Przy ustalaniu ceny dąży się do minimalizacji różnicy pomiędzy liczbą papierów w zleceniach kupna i sprzedaży, które można zrealizować przy określonym kursie, a także do minimalnych wahań kursowych. Gdy kurs jest ustalony, zlecenia się realizuje. Kiedy akcje zmienia właściciela, rozpoczyna się druga część sesji (przyjmowanie zleceń na drugi fixing), która kończy się o 14:45. Jeśli teraz zdecydujemy się sprzedać akcje kupione rano, a kurs będzie korzystny, to pod koniec dnia giełdowego (16:30) będziemy już mogli liczyć zyski. Inna sytuacja jest przy notowaniach ciągłych. – *W tym przypadku inwestor musi na bieżąco śledzić kurs, bo ten zmienia się cały czas, i w odpowiednim momencie kupić lub sprzedać akcje. Zlecenia można składać w każdym momencie. Są one realizowane w chwili, gdy złożone zlecenie natrafia na odpowiadające mu zlecenie przeciwne (zlecenie kupna odpowiadające mu zlecenie sprzedaży, a zlecenie sprzedaży – odpowiadające mu zlecenie kupna) – poucza mnie Marek.*

Informacja kosztuje

Podstawą dobrej inwestycji na giełdzie są szybkie informacje o cenach i zleceniach. Inwestorom dostarczają je dystrybutorzy. Aktualnie z giełdą umowy o rozpowszechnianie notowań podpisały 34 podmioty. Są wśród nich renomowane agencje informacyjne, domy maklerskie, największe polskie portale internetowe i firmy programistyczne. Zgodnie z umową podpisywaną przez dystrybutorów dane giełdowe przekazywane do odbiorcy końcowego w czasie rzeczywistym nie mogą być bez zgody giełdy rozpowszechniane dalej, o ile nie zostaną opóźnione o przynajmniej 15 minut. Wiele można też wyczytać ze strony internetowej giełdy. Dane o notowaniach są publikowane z opóźnieniem 15 minut. Wyjątkiem jest indeks WIG20, którego wartość podawana jest w czasie rzeczywistym. Spróbowałem wykorzystać to w praktyce. Wczoraj rano udało mi się kupić akcje po 17,50. W trakcie sesji kurs znacznie wzrósł i znalazł się chętny, by kupić moje papiery po 18 zł. Szybko je sprzedałem, a wtedy cena zaczęła spadać. Ostatecznie kurs ustalili się na poziomie 17,60. To uśredniona cena wszystkich transakcji. I taką wartość znalazłem dziś w porannej gazecie. Na dzisiejszej sesji licytacja akcji tej firmy rozpocznie się właśnie od tej wartości.

Szymon Ostrowski

Tekst powstał we współpracy z Fundacją Edukacji Rynku Kapitałowego.

FERK

FUNDACJA
EDUKACJI
RYNKU
KAPITAŁOWEGO

Uwaga KONKURS!

Nie wiesz, jak pomnożyć swoje pieniądze? Chcesz wiedzieć, jak zainwestować? Szukasz szybkiego sposobu na zwielokrotnienie studenckiego kapitału?

Dla Ciebie wraz z Fundacją Edukacji Rynku Kapitałowego kontynuujemy cykl artykułów przedstawiający zmagania studenta z rynkiem kapitałowym, a konkretnie z inwestowaniem w papiery wartościowe. Czytaj uważnie kolejne odcinki, rób notatki, ucz się pilnie na cudzych doświadczeniach... Czyli – zdobywaj wiedzę, by potem wygrać nagrody w konkursie! Wystarczy tylko poprawnie wypełnić test, który będzie nawiązywał do cyklu artykułów, a dodatkowo opisać swoją przygodę z inwestowaniem na giełdzie lub twój sposób na pomnażanie pieniędzy (odpowiedzi na jednej stronie A4) i... nagrody mogą być Twoje!
Ogłoszenie konkursu: grudzień 2005
Rozstrzygnięcie konkursu: luty 2006
Nagrody: pendrive'y, koszulki, plecaki, kubki, smycze...

SŁOWNICZEK

WIG – Warszawski Indeks Giełdowy, obejmuje akcje spółek notowanych na rynku podstawowym. Jest liczony na podstawie dochodów ze sprzedaży wszystkich papierów. Jest liczony od 16 kwietnia 1991 r.

WIG20 – obejmuje akcje 20 spółek rynku podstawowego o największej kapitalizacji i najwyższych obrotach. Indeks ten rozpoczęto wyliczać w kwietniu 1994 r.

Fixing – to ustalanie najkorzystniejszych cen papierów wartościowych na podstawie składanych zleceń kupna i sprzedaży. Fixing odbywa się zarówno w notowaniach jednolitych, jak i ciągłych.

System WARSET – system transakcyjny, w którym prowadzone są notowania na giełdzie papierów wartościowych. Dzięki temu systemowi – wykorzystywanemu również m.in. w Paryżu, Chicago czy Singapurze – przekazywanie zleceń i zawieranie transakcji odbywa się automatycznie, uczestnicy rynku mają sprawny dostęp do systemu obrotu papierami wartościowymi oraz szerokie możliwości korzystania z informacji o sytuacji na rynku. Cechą charakterystyczną systemu WARSET jest publikowanie w fazie przed otwarciem i zamknięciem oraz w fazie równoważenia tzw. Teoretycznego Kursu Otwarcia – jest to wyliczona na dany moment cena papieru wartościowego.